

Plymouth, Pa. 11 Gegužio.

Pirmėsnūse numerūse kalbėjome apie tai, ar bus geriausias? Dabar norime pakalbėti apie tą dalyką toliaus, apie tolesnes pareigas.

Pirm visko reikia neužmiršti, kad stovint pažalyje, arba statei sakant sėdint grincioje, nei kalbos negali būti apie tai, idant atliktumėm tokias pareigas. Ne vienas iš skaitytojų pasakys — ką čia ma pasakojį apie pareigas, — kad asz esu prastas darbininkas, mokyklų jokių ne daugiau, vos pramokau truputį skaityti ir rasyti, to ma gana, toki augzti dalykai ne dėl manės, dėl to yra kuningai, mokiniojai, redaktorai ir kiti.

Visai taip nėra. Kiekvienas turi atlikti tais pareigas pagal išgalę ir spėkas, su tūmi tik-tai skirtumu, kad, kuris turi daugiau gabumo ir spėkų, tokiis turi daugiau ir dirbti. Yra vienok tokios pareigos, dėl kurių atlikimo visi turime dirbti.

Žmonija kas kartas zengia pirmyn ir nelaimė tiems, kurie liekasi paskui. Visas tas zengimas žmonijos pirmyn, remiasi ant to ir yra druziausiu pamatu, kad jie darbuojasi suvienytomis spekomis. Sziadien, norint ką atsiekti, žmonės turi kartu vienyti į kompanijas, organizacijas, draugystes. Darbas ne buk kokis, atliktas per pavienį, ne buk kokioje szakoje, ne suteikia jau sziadien jokių užganėdinančių pasekmių.

Tokios kompanijos, susivienijimai ir organizacijos, padaro kaipo ratus ir ratelius draugiskame mechanizme. Kiekviena tokia draugystė veikiama darba savo szakoje prisideda prie judėjimo to mechanizmo, per ką zengia pirmyn visa žmonija.

Mes lietuviai, nelaimė, labai mažą vietą užimame tame judėjime — ir iš to iszeina, kad

svetiniejie, kurie supranta tą visą reikalą, paniekoje mus laiko. Yra ir išz musų tarp vyrų, genijų, kuriūs gūdoja ir stebisi išz jų visas svietas, bet dauguma musų tautos laikosi nūszaliui nū jų, nesupranta visai vertumo draugiskzo darbo ir dėl to nyksta, svetiniejie ją paniekina, spaudžia ir isznadoja, nės ji neklauso savo apszviestanų — vadovų ir nepataiko priešz tai kovoti ir gintis.

Dėlko mes lietuviai Amerikoje, o ir Lietuvoje, neturime didesnių krautuvijų, pabriku ir didesnių kompanijų pramoniskų, kur padaryti daiktai būtų mums kas diena reikalingi, kurie būtų gerą uždarbį sa viems arba draugiskzai veikiant būtų gaunami už pusę arba dar mažesnę prekę? Mes dar nesuprantame draugiskzo draugdirbimo, esame dar netinkanti dėl suvienijimo daugelio rankų, arba ir pinigiskzai, atlikimui tokių darbų, kokius kiti veikia. Mes esame papratę dirbti pavieniai ir net tada, kada ypatingu budu susitveria kokia draugystė, ar būtų ji materialiszka, pagelbinė arba tautiszka, tūjaus veik kiekvienas tokios organizacijos sanarys mislyja pirm visko apie save, kokiu budu jisai pralobti galėtu išz tokios organizacijos arba prisitaikęs kitas pabėga su kasa.

Tokis darbas užmusza mus. Ne turime savyje dar to supratimo ir dvasės užsiginti savės ant visūmenės naudos. Ne mokame laukti ant pasekmių draugiskzo truso; kiekvienas išz musų mislyja tikt apie save, dėl to ir klumpame, nykstame, o svetiniejie, kurie tūs visus įrankius turi ir supranta draugiskzą veikimą augsztame laipsnyje, sklaido mus į visas szalis.

Kolei mes to baisaus papročio nepamesime, tolei nebus mums geriausias.

Dyvyjasi nekartą musų žmo-

nės, kad vokiečiai, szvedai arba kiti geresnius ir lengvesnius turi pabrikuose darbus ir geriausias apmokamus ir t.t. Dyvyjasi su pavyda, ir ant to galas. Bet nepamisllyja dėl ko taip yra. Juk lietuvis ir toks žmogus kaip ir kitas, drutas o kartais ir drutesnis už szvedą arba vokiečių gabus, o ir gabesnis kartais už abudu. Tas yra tik-tai skirtumas, kad beveik visi szvedai ir vokiečiai bei kiti, su mažu išzėmimu, priguli prie draugyszių, unijų darbininkiskų ir t.t., tarp lietuvių reikia jieszkoti, kuris prigulėtu prie tokios darbininkiskzos organizacijos. Svetiniejie vienyjasi idant vienas kitam padėti-gelbėti, lietuvių yra budas, kad kožnas mislytu apie save ir dėl to pirmiejie stiprus per susivienijimą įsivežią į prieszakį o lietuviai savo vangumu liekasi užpakalyje ir išzūkiami nū pirmųjų.

Kolei musų darbininkai nepasitaisys szitame veikale, tolei ne bus geriausias. Galan paklausykite szitos rodos, kurią suteikfame ne tikt išz gerumo szirdies, bet išz pareigos; vienykitės į darbininkiskzas organizacijas nes ant-raip bus dar didesnis skurdas. Vietoje eiti kareziamon ir tenai loszti kortomis arba ir namieje sėdėti prie pilnos blėkinės (pantės) alaus, geriaūs ir naudingiausias bus, jeigu tūs pragertus pinigus įdėsite į darbininkiskzos organizacijos kasą, ant nusipirkimo knygų ir laikraszezių, ant tautiskų musų reikalų; kad laiką dovanai pragaiszintą apverstumėte ant naudingų pakalbų apie pagerinimą savo buvio, ant susirinkimų ir t.t. Apart darbininkiskzų organizacijų yra dar daugelis kitokių įvairių, prie kurių prigulėti kiekvienas amerikietis, vokiecis, szvedas, čekas laiko už garbę sau, idant kiekviename atsitikime padarytu ką gero dėl visūmenės, o veikiant ką dėl vi-

sūmenės lygiai užsitikrina ir dėl savės dalelę tos visūmeniskzos naudos, kurios niekaip neįgytu dirbdamas sau vienas, nes suvienytas darbas tokstanteriopai naudingesnis už vieno. Kaip yvairiai išzveizi tie reikalai tarp musų. Ant 2-300,000 lietuvių Amerikoje, vos per tukstantį priguli į „Susivienijimą“ ir tai tikt dėl gavimo posmertinės, nei pusanroszimto nėra prigulinczių prie „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“, kurios mieriai neatbutina mums reikalingi ir naudingi. Išz to matyti, kad mes dar nesuprantame savo reikalų, o kol jų nesuprasime, tolei negalime tikėtis kad bus geriausias.

„Garsas“ kviečia „Vienybę“ atszaukti apvaginimą velionio kun. A. Burbos už \$2000. Mes jau pirmiausias rodjome „Garsui“, jei jis gūdoja velionio garbę, ne minėti praėjusių daiktų. Bet „Garsas“, matyt, ne gūdoja velionio ir atmena tokius daiktus, kurie priguli tikt prie užmirszimo. Dovanai „Garsas“ nū „Viehybės“ reikalauja atszaukimo ano apvaginimo. Už tą jį apvaginimą „Vienybė“ nėra atsakyme o tikt tie, kurie yra pasiraszę po anū rasztu, tai gi „Garsas“ tegul reikalauja nū anų pasiraszusių atszaukimo o ne nū „Vienybės“. „Vienybė“ nėra už tai kalta, kad patalpino aną, taip vadinamą, apvaginimą, nes laikraszezio pareiga yra žmonių reikalus užstoti ir pagarsinti, kurie lytisi visūmenės. Velionio garbė tada bus atitaisyta, kada abi pusės isztirs reikalą. Jei apskelbtajai apvaginimo, tai jie turėjo ir priezastis tam, kodėl tas nebuvo lygiu budu pataisomas ir parodymas kame tiesa. Juk 2000 dol. vienai ar kitai szaliai yra ne menkas daiktas. Tai gi kurių yra reikalas ir garbė tē jieszkoti teisybės „Vienybė“ nieko tame neturi.

„Garsas“ kaipo pagelbinis organas „P. M. D.“ paskutiniame numeryje. Ironiškai jūkiiasi iš draugystės. Matai, su „Garso“ pagelba tuli ir visai neesanti Wilkes-Barre, Pa., perstatė virszininkus. Matyti, kad „Garsas“ turi „szau nių“ draugų ir sykiu darbūja si dėl Tėvynės labo nors kel dumas vaidus ir jūkdamas iš to paskui.

„Saulė“ praneša, kad „Garso“ Co. keta kraustyti iš Shenandoah kitur, bet kur nepadūda. Gal kraustysis į aną pusę Stykso?

Ateinantį nedėdienį, 15 dieną szio mėn. Dr. J. Szliupas laikys pranešimus apie dabartinį stovį darbininkų, karę ir busencius rinkimus rudenyje į legislaturą ir apie kitus bėgancius reikalus.

Wilkes-Barre, Pa. pranešimas prašides pusiau ketvirtą valandą po pietų ant salės Meehans'o, 305 Market str., o Plymouth, Pa. 7-tą valandą vakare ant salės (buvusios) A. Pajaujio.

Visi yra užkviečiami skaitlingai susirinkti.

Isz Lietuvos.

Suvalkų rėlyba. Įvedus monopolį degtinės pardavinėziose, valdžia rupinasi kiek galint, kad daugiau sav turēt isz to pelno ir dėlto asztriai prisakė žemskiam ir szmekeriam daboti kad kas slapta nepardavinētu perdirbtos degtinės arba pargabentos isz Prusų; o parubežiniam šargam (objiezezikam) atėjo prisakymai, kad jei pamatys ką einantį isz Prusų, turvalę po dviejų sykių pasakius „stok“ szaut, ir jokios bėdos jiems už tai nebus. Jeigu jie sugautu nesazantį isz Prusų spiritą, tai apturės kad tikt ir už vieną stūpą tokio daug daugiau dovanų, negu kad už visą paką arbatos ar taip kokių daiktų.

Valsezionims da nieko apie tai nėra sakyta, bet girdėt, kad pareis į vietines rasztinyezias apgarsinimai apie tai.

— Szijų metų Gegužio mėnesyje Peterburge bus arklių paroda, isz paliepimo paties caro. Valsezionims nieks apie tai nesirupina paaiszkint, ir dėlto kokią naudą isz tokių parodų, jie nenumano. Visas žinojimas apie tą parodą isz mažytėlio popierės laksztelio su apgarsinimu apie tai, priliptu prie valseziaus rasztinyezios jau tai sienos, jau durių, Dėlto žinanczių, kad bus kur kokia paroda — labai mažai yra. Panaszus apgarsinimas kabo ir apie tai, kad Vilniuje, ant tokios tai ir tokios ulyezios, po tokiu ir tokiu numeriu, isz daleidimo ministro vėdaus reikalų Dr. V. Orlovskis atidarė ligonbutį, kur gydo įkastus pasiutusius gyvūlius. Iki sziol apkandziotūsiaus pasiutusiais szunimis ar kitais gyvūliais turėdavo gabentį Varsavą, o dabar jau ir Lietuvoje pradės gydynt.

Kaplys.

Bartininkai. (Suv. gub.) Sziam laike pas mus Bartinin kūse daug persimainė; senovės įvedimai pasiliko perkeistais ant naujų, bet ar szie naujieje įvedimai yra, ar bus geresni, tai jau asz nū to atsisakau. Nutarkite jus patis, kurie szitūs zodžius skaitysite. Ir taip. Pirma, senovės laike pas mus budavo laike kalėdojimo, kuningas su baznyezios tarnais per parapiją pervaziūja, ir viskas. Pylos, sziuksztu, neimdavo. O budavo taip daro. Kada kuningas tą kalėdojimą pabaigėdavo, visą parapiją pervazinėdavo, poterių ir katekizmo žmones pamokindavo, tada kuningas per pamokslą užsakydavo szventą dieną, kad ant paskirtos dienos, tų ir tų kaimų ukininkai, ką prizadėję yra javų dėl klebono suvėztu. Budavo, tą paskirtą

dieną atlaikydavo klebonas miszes ant intencijos tų ukininkų, kurie tą dieną kalėdą atveždavo, o laike miszių, tai visas žvakes, kiek tiktai baznyezio yra, liepdavo užziēti. Paskui po tokių miszių, visus ukininkus pasikviesdavo pas savę į kleboniją ant vaiszių. Tenai, klebonijoi, pas kleboną budavo stalai sustatyti, mėsos privirta į vades, deglinės taip gi nestokavo o priegtam dar iszsitusztydavo neviena baczkutė ir aluczio. Tokia pūta klebono su parapijonais tėsdavosi no ryto iki gerų isz vakarų. Žinoma, kuris norėjo daugiau atsigerti degtinės ar aluczio, tasai ilgiaus pabudavo. Kas budavo per smagumas, žmonelės pas kleboną pavieszėdavo, pasisznekueziūdavo; klebonas vėla budavo netrotyja ant to, nes ukininkas jau vieną metą biskį užgėdintas ką menkai javų atvežė, o paskui gavęs po klebono pakajus per visą dieną pavaikszėzioti, nugerti, užkasti ir papirosą nurukyti, ant kito meto jau žmogelis isz skūros nerdavosi ir kaip galėdamas pagal iszteklių rapindavosi, kad tikt daugiau javų nuvežti už savo kaimyną, kad kitą kartą būtų ne jisai, ale jo kaimynas užgėdintas už mažą donį. Žmonės pamatę klebono gerą szirdį, atversdavo savo akyvaizdą ir ant jo reikalų, ir suprasdami, kad klebonui susikvietus kelių kaimų ukininkus, dūtant jiems valgyti, žinoma vienam, o daugelį vaiszinant gali pritrukt valgių, tai kiekvienas atveždavo prie javų ir po kumpį gerą ant užkandzio. Prie dabartinio klebono, paskutiniūse metūse įėjo įmadą kumpius neszti pacziom ukininkėms. Suvaziūdavom budavo, ukininkai su javais, ukininkės su kumpiais, paskui pūta! Kas per smagumas budavo, tai jau nē žmogui apsakytnegali. Smagu tikt budavo ir gana.

Ir taip, tokių pūtų budavo klebonas padaro kokius keturis kartus ant metų, padalinęs parapiją ant keturių dalių, kiekvienai dalei parapijos paskirdamas tam tikrą dieną. Ką budavo tokiu budu privežta javų klebonui, ką moters pri neszdavo mėsos, kumpių, tai kitoje ir didžiausioje parapijoje kuningas kalėdojant ir drauge viską imdamas vargu tiek surinkdavo.

Szimet jau kas kitas! Szimet jau tasai gražus įvedimas atsimainė. Suvaziūnt ant pirmos dienos, kaip užsakė po senovei, suvaziavo. Po miszių, kada jau moters tarėsi kumpius neszti, kas zin kas pakiszoz liėzuvį, kad jau nebus kaip budavo. Degtinės, aluczio jau nebus! Vietoje to gėralo dūšę arbatos. Viena isz ukininkų iszgirdus tokią naujieną suszuko: — „jei jau nedūs klebonas nugert „manopolinės“, tai kam gi da mą ten eiti ir kumpį neszt? — Asz prie arbatos užkandzio nereikalauju“ — Kita vėl suszuko: — „O kam mumi moterėlės suvisu eit pas jį kad taip, juk vandenėlio isz Dievo loskos ir namieje turime“. — Ar nepaklausys visos moters szios paskutinės balso! Sutarė tūi visos, nusiust pirma vyrus ir, jei dūs „monopolinės“, kad dūtu joms žinę. O jei taip darys, kaip jos dagirdusios, kad tikt arbata, vandenėliu vaiszysēs, tai kad ilgai negaiszė tūi grįztu, nes jos kumpių neneszenezios. Taip ir padarė.

Vyrai po stiklą arbatėlės nugėrę kožnas pas savo paczią, o tos kumpius atgal į vežimą ir viu namo! Garsas pasklido tūi po visą parapiją ir jau kitos dalies parapijos ukininkės nesirengė nei isz namų, nē nevedino kumpių, o ukininkai kur kas menkiaus javų vežė kaip kitais metais. Matote kas per atmaina. Mes parapijonai, gailimės pūtos o klebonas gailisi kumpių.

Mus klebonas parsikvietė tokį dudorių kokio ant svieterasite. Toksai mokintas žmogus, kad ir kuningą bažnytiniūse reikalūse gali užvadūti. Na jų gerai ir perleido, pakol pagal norą at rado. Budavo ant metų kokius keturis ar penkis mažiaušiai. Ir nieko mes nesupratom, kas yra per priežastis. Rodos ir pagieda ir gražei padudūja, kad kitasyk net šokti verezia beklasant. Sztai nueik kitą nedėle, jau kitas dudūja. Kaip ma gailu szito, kuris paskiau buvo. Puikiai giedojo ir grajijo; ir pavarė už tai, kad pasiustas akėti dirvą (arimą) iszakėjo ne klebono tiktai kaimyno. Viską gerai mokėjo, ir pats klebonas pripazįsta, tiktai prie lauko darbų niekam nevertas. — „Nuvedęs — sako — parodžiau kur mano dirva ir paliečiau akėti. Kada vakare parsivarė, paklausiu ar užbaigė, atsakė, kad viskas gatava. Nuėjau pažiūrėti, o čia mano dirva stovi nei nejudyta, tiktai, szalyje, kaimyno iszakėta“. Dabar tai turi pagal savo norą. Netiktai ką jisai pats dirbt gali ir nori, bet ir jo tėvas eina drauge į darbą.

Beje prizadėjau papasakot apie tai, kaip kuningą gali užvadūti bažnytiniūse reikalūse. Pereitą rudenį atvažiavo podžiai su kudikiu. Kuningai tada buvo iszvažiavę pasivieszėti. Laukti parvažiūjant kuningų podžiams nusibodo, susitarė nueiti ant aluczio. Pasivadino ir dudorių. Bergeriant ir bedusanjant kad ilgu laukti, dudorius pasigyrė, kad ir jisai galįs, ir turįs valę krikstyti kudikius kuningams neesant namieje. Podžiams tas labai patiko o isztusztinus da kelis butelius, nusivedęs į bažnyčią, kaip prizadėjo ir apkrikstytijo. Lygiai taip kaip kuningas, patepė ir szventais aliejeis. Viską padarė kaip reik.... (Podžių vardu ne-

padūdu dėl jų garbės.) Koksai buvo mums džiaugsmas isz girdus, kad toksai mokintas dudorius atsirado, kad nereikės kuningams iszvažiavus su tokiais reikalais, pasitaikius, ilgai laukti. Bet vėl dagirdom, kad tai patyręs kamedorius ir atskaldęs žandus tam mokintamjam dudoriai ir liepęs atnešti tą kudikį perkriktyt per naują. Dabar vėl daugumas žmonių abejoja, vieni sako, kad galįs ir turįs valę krikstyti, kiti sako, kad netiesas. Nekurie tvirtina, kad neturėdamas valę butų apriksztijęs, tai būtu ji klebonas pavijęs, o dabar laiko kaip ir laikė. *Elksninės Pranas.*

Isz Kitur.

— *Karė tarp Suvienytų Valstijų ir Ispanijos.* Užsidedus karė tarpe tų vieszpatysečių pirmąjį muszį laimėjo S. Valst. laivynė pas Pilipinų salas po Cavite per 15 angliszkų mylių nū Manilos. Jurgis Dewey, admiralas Suv. Valst. laivynės su 6 laivais pergalėjo ispaniszką laivynę susidedančią isz 10 laivų, kurių 6 tapo nuskandyti, kiti-gi taip sugadyti kad niekam netinka. Muszyje žuvusių ispanų skaitlių vieni padūda ant 300 kiti net per 600; suzeistų ir nelygiai, vieni padūda 1000 kiti tik 400. Ispaniszkoji laivynė Pilipinūse viso turėjo jurininkų 1734. Tai-gi pagal nevienodas žines butų sunaikinti veik visi ispaniszki jurininkai. Amerikonų esą nei vienas ne nužuvęs apart 8 suzeistų. Kiek tame teisybės sunku žinoti, bet amerikoni pirmutinį muszį laimėjo. Nors muszį ant jurijų ir laimėjo amerikoni, tačiau ant sausumos iszskelti nedrįso dėlėi mažumo skaitliaus jurininkų, kuriems nei keltis ant sausumos nei laivus apsaugoti neiszteko pajiegy. Admiralas atsiszaukė į Washigtoną reikalaudamas dau-

giaus kareivių, kad galėtu ant sausumos iszskėlęs ganėtinai pajiegy turėti ir laivus aprūpinti su anglimis bei kitoms reikmenims. Po pergalei S. Valst. admiralas apreiszkę Pilipinų gen-gubernatoriui, kad Manilos įplauka užblokūta esanti, ir jeigu isz tvirtynių paleistu vieną szuvį ant laivynės S. Valst., tai S. Valst. laivynė toje akimirkoje bombardūjanti miestą. Prie įplaukimo į ūstą, ispanai per skubei uždegė minas, kurios eksplodavojo apie 100 žingsnių pirm laivų.

Taip pergalėjus stipriausias pajiegas ispanų Pilipinūse, ir nebojant ant priesztaravimo Europos vieszpatysečių, Suv. Valst. admiralas nori tūjaus tenai savo valdžią įtaisyti, o ne pavesti tosios vietiniam gyventojams arba maisztininkams, kurie esą netinkanti užimti joki augsztesnį urėdą. Tai-gi pilipiniečiai isz po ispanų jungo patektu po S. V. O jie juk kariavo su ispanais už visiszką nepriegulmystę. Nėra abėjonės, kad S. Valst. iszliūsavę nū ispanų jungo tais salas neužsimirsztu gerai atsilgyti už savo darbą.

Isz Madridto žinios praneša, kad isz Manilos esą prasi-kraustę visos kariszkos pajiegos su visu kūmi dėlėi to, kad S. Valst. laivynė keta bombardūti miestą, o apgynimo tvirtynės esą silpnos ir neiszsilaikys.

Prie Kubos pakranczių muszio jokio neatsitiko su ispanų pajiegomis iki sziolei. S. Valst. laivynė 5-tą dieną szio mėnesio iszkėlė 200 kubiečių ant Kubos ir tulą skaitlių szaudyklių bei patronų. Prie iszkėlimo atjojo 200 ispaniszkos kariaunos ir meginio trukdyti iszkėlimą, bet S. V. laivui jūs pasveikinus isz kanūlių, prasitraukė ir paliko liūšą vietą iszkėlimui. Toliaus yra rengiama ekspedicija nū 2000 kubiečių ir 5000 Suv. Valst.

Kubiečiai turėjo kelis susimuszimus su ispanais, kurie jūs užtiko kelių desėtkų skaitliuje. Havanos prov., kur pūlę 21 ispanas ir 4 kubiečiai su savo vadu. Kubiečių genarolas C. Garcija iszveržęs isz ispanų miestą Bayamo, provincijoi Santiago de Kuba, turinti 7000 gyventojų. Ispaniszki vertelgos didei nusiminė patekę į kubiečių rai-kas, vienok gen-Garcija jiems užtikrino, kad nenusidūs jokis pajudinimas jų turto ir jie gali ramiai pasilikti mieste. Po tokio užtikrinimo viskas atgijo; maisto prekė nupūlė ant pusės žemyn ir farmerai pradėjo valgomus daiktus į miestą atvežti. S. Valst. laivynė sugavo vėl vieną ispaniszką laivą su vertybe pusės milijono dol. ir 7 apicierais, kurie buvo pasirengę plaukti isz Kubos į Ispaniją.

Proloszus pirmąjį muszį Pilipinūse, tasai didei skaudžiai atsiliepė Ispanijoi. Madrite tūjaus pakilo demonstracijos prieszai gyvenimą ministerių prezidento, Sagastos ir Veylerio. Ant visos Ispanijos kariszkas, apgulimas tapo apszauktas. Karlistai 3 sziaurvakarinėse provincijose sukėlė gyventojus priesz valdžią ir kas diena jie dauginasi. Dauguma nekenczia Sagastos ir reikalauja jo pasitraukimo. Naujesnės žinios praneša, kad demonstracijos ir kitur pakilę, ne taip dėl politiszko pasilaikymo kaip dėl bado, kur visi vargingesni neturi ką valgyti. Provincijoje Valencia, Oviedo ir Estramadura žmonės susirinkę užpūlė ant dūnos keptuvių ir viską pasineszė, lygiai užpūlė ir gelzkelio stotes kuriose buvo surengta trukiai iszvežimui javų. Priegtam uždegė daugelį vagontų, namų, vieną kavinyčią ir jezuitų kolegiją. Per 30 mylių nū Kartagenos, miestelyje Murcia, 6000 kalnakasių susitraikavo, nukirto telegramų dratus, su-

deginu rotuszę ir suda, paleido visus kalinius ir su dinamitu sudraskę vieną krautuvę išsidalydami rastą maistą. Valdžia matydama, kad badas kelia didesnę maistą negu karę, užgynė visokį javų išvežimą ir numetė visus muitus nū atvežamų javų. Karalienė Kristina yra pasirengusi kas valanda apieisti Ispanija ir atsisakyti nū valdžios. Visi ministrai atsisakė nū savo vietų ir viską padavė į rankas Sagastai. Demonstracijos į maistą jau panąšios, 9 Gegužio, buvo Linares, Cadiz ir Alicante. Mortos mieste susirinkę vyrai, moters ir vaikai vaiksčiojo gatvėmis šaukdami „myris vagims“. Pusiū pirmą valandą po pietų pasirodė baises paveikslas; 12 buvo užmūsų o daugiau per 50 mirtinai sužeistų, kurie ir liko klakšoti ant gatvių. Maisztininkai užpūlė ant rotuszes šaukdami „šalin su mokesčiais“ ir išplėšė 1200 pesetų. Maisztininkai su akmenais užmūsų vieną kuningą, kuris jūs stengėsi nuraminti ir klausyti valdžios. Po muszio į miestą atvežė visokius daiktus be jokio muto (Ispanijos valdžia užlėjo muitus ant visų miestan atvežamų pardūti dalykų, k. t. kiausinių, sviesto ir t. t.).

Ispaniszka laivynė iš 17 laivų 8-9 dieną Gegužio atplaukė į Porto Rico. S. V. laivynė ir tenai nuplaukė, bet muszio, kurį ketino pakelti, dar nebuvo, bet tasai gali kas valanda nusidūti. Gyventojai iš pajurinių miestų kraustosi į vidurį salos norėdami išlikti gyvais. Porto Rico esant 40,000 kariaunos.

Ant Kubos S. Valstjois keta perkelti 40,000 kariaunos, kaip tikta bus visoms veikmėims aprupinta. Kuboje yra didžiausias badas, nes kareiviai viską atima nū gyventojų, kurie norėdami ką paslėpti, turi užkasti kelnorėse į žemę. Mais-

to dalykai negirdėtoje prekėje pardūdami, ir jei nebus greitos atmainos, tai miestų vargingesniejie gyventojai badu išmirs. S. Valst. pareiga yra kūmi veikliausiai užimti Kubą, kad išgelbėti nū badmirio gyventojus.

Ispanijos karalienė vėlei atsisaukė į Europos vieszpattytes praszydama pagalbos prieš S. Valst., bet jos o ir Austrijos ciecoriaus prrszymai likosi neiszklausti. Anglija laikosi sau skyriumi nū kitų Europos vieszpattysezių ir simpātizūja su S. Valstijoms užstodama S. V. reikalus Ispanijai ir kitur. Austrija mielai gelbėtų Ispanija, bet turi laikytis savo kaimynų. Maskolija nesikisz, nes tūmi pagadytu savo reikalus Kinūse. Paskui Maskolija seka ir Prancuzija su Vokietija. Europos vieszpattytes gerai numano, kad įsikiszuš vienai į tarpą, nūsidegtu yisasvietinė karė, kuri kas žiu kaip iszpultu. Nėra abejonės, kad Anglija gelbētu S. Valst. o Japonija taip gi prie to prisidėtu kraustydamo Maskolija isz Kinų. Susivienijus S. V., Anglijai ir Japonijai, sunku būtų stengtis kitoms visoms vieszpattytėms, kurių valdybos dabar Azijai ir Aprikoi tūjaus pereitų į kitas rankas. Apart susirėmimo su prieszinga vieszpattyte, Europos valdonai nepasitiki ant savo paezių gyventojų, kurie veik visur rengiasi prie maistų. Užsidegus karei kokiam pasvetyje, kultū tūjaus karė ir namieje, kuri greiciausiai iszpultu tulai vieszpattytei ant amžino myrio monarchizmo.

Italija. Mieste Mailand pakilo namkarė kaip rodosi per sukurstymą socialistų ir republikonų. Isz ko toji karė pakilo, nėra žinios. Nedėlioje, 8 dieną Gegužio, po pietų buvo smarkus muszis minių žmonių su kariauna, kur 300 užmūsų tapo o 1000 sužeistų.

Užtraukus kariaunai ant gatvių, gyventojai užlipo ant stogų ir kaminų galvas ardydami su plytomis isz vijo kariauną isz miesto. Valdžia paszaukė isz kaimyniszkių miestų kariauną ir apstatė visą miestą. Ant 6 valandos vakarę buk buvęs maistas nuramintas, bet kitos žinios pranesza, kad tvėręs tolyn. Monzoi, 9 myles nū Mailando, kilo demonstracijos prieš suszaukimą rezervos (senų kareivių). Isz karto neįstengė kariauna demonstratorių iszvaikyti. Susimuszus su kariauna, 3 tapo užmūsų o 16 sužeistų.

Italijai kaip ir Ispanijai yra daugelyje vietų kilę demonstracijos dėlei stokos maisto. Provincijai Ravenna, mieste Bagnia Cavallo, žmonės ėjo praszyti pas miestą vyresnybę maisto, ant ko tiejie paszaukė kariauną ir 3 iszalkusius nušovė. Panaszus atsitikimai buvo Pavia, Sesto, Fiorintino, Prato ir Piacenza, kur isz viso užmūsų į 12 alkanųjų. Jei valdžia neparupins maisto badūliams, tai gali pakilti dar didesni maistai. Bado ramimas su kulbomis vargu turės pasekmę, nes už vieną užmūsų badūlį szintai atkeršintųjų randasi.

Vokietija. Artinantės rinkimams pasiuntinių į ciecorystės parlamentą, socialistai pastatė savo kandidatų net 310 ir varo smarkią agitaciją. Krikszezioniszki socialistai pastatė 7 savo kandidatus tikta. Konzervatyvai su tautiszkais liberalais 110 kandidatų pastatė. Tai gi valdžios ramščiai nei pusės tiek kandidatų neturi, kiek jos priešai-socialistai. Atėjus vakacijoms pats ciecorius uždarė seimą ir pakvietė pasiuntinius ant pietų dėl įgijimo jų įtekmės, kur ciecorius laikė praneszimą apie norą gyventojų turėti didelę laivynę ir kariauną, bei laikyti stiprą laivynę Kinūse dėl apgynimo vokiszkių kultūros platintojų.

Aprika. Vakarinėje Aprikoje, Sherboro apielinkėje, mieste Shongay, vietinei gyventojai sukilo prieš amerikonszkius misijonorius ir visus užmūsų ir sugriovė visus jų namus ir vietas, kur misijonoriai tikt užsilaikydavo. Misijonoriai buvo uždėję tulus mokesčius ant turinczių szėtėras gyventojų, isz ko tiejie įpykė visus nužudė. Valdžia iszsiuntė kareivius nubaudimui anų.

Tikras daigtas del tavo.

Užtikrinimas, kur nieko nepražudysi. Galvos skandėjimas, liežuvis, niežai ir t. t. etanczial kitokių ligų, kaip tai užsilaikymas vidu ly, sužindymas kopėnų gali būti iszgydytoms, imant CASCA-RETS CANDY CATHARTIC. Tai vis atnaujina. Parsidūda kožnai aplokeri; jei nepagydyta, pinigais gražinama. C. C. C. pabandyk dėžutę szlaidien, nes yra teisingai, 10c., 25c. ir 50c. Pabandyk dė žinios dovanai.

Dalis darbu

— Pittston, Pa. Szioje apielinkėje dabar menkai dirba, tai ir lietuviai, rodosi, ramiaus gyvena. Kaip paprastai, tai po mėnesinių iszmokeszių kyla vis audros su kraujo liejimusi. Tuli pamatę laikraszeziūse apraszytus savo szlykszeziūs darbus susigėdo ir pasitaisė, bet kiti tai sziausiasiai kaip szeszkai ir jieszkoto, kas padavė jų darbus į laikraszeziūs, bet kad jie szlykszeziai elgesi, tai neatjaučia, o pasirodžius jų darbams laikrasztyje — pyksta. Ne proszalį būtų tokių netikusių vardus padūti, ir kad nū tokių visi žmonės szalintusi.

Antrą dieną Gegužio, kasyklose Penn. Sholl Shaft Redish gaza apdegino du lietuvius; Praną Akromą ir Igną Szukį. Akromas gydosis namieje ir gal veikia pasveiks, bet Szukį nuvezė į ligonbutį, nes burna didei apdeginta. Gydytojai abejoja apie jo iszlikimą.

— Scranton, Pa. Ozionai darbai eina labai silpnai; pirmiaus dirbo po 3 dienas per sanvaitę, o praėjusę tikt 3 pusdienius. Neturėdami

musiszkiei piningų, nustojo gėrę ir muszesi. *Scrantonietis.*

— *Wheeling, W. Va.* Pa brikas „Riverside Iron Works“ numazino algas visiems savo darbininkams.

— *Pittsburg, Pa.* „Mononghaela Tin Plate Co.“ kurios pabrikas stovi pietinėje szalyje miesto, pradės dirbti nū pirmo Birzelio (Juni).

— *Greenville, Pa.* „Shelby Steel Tube Co.“ pakėlė mokestį savo darbininkams ant 10%.

— *Rankin, Pa.* Dauge lyje skyrių „Amerikan Steel Co.“ pradėjo dirbti.

— *Anderson, Ind.* Vietinėse geležies liejinyčiose tūmi tarpu darbai eina gerai, bet ar ilgai jie eis taip, sunku žinoti.

— *Massilon, Ohio.* Strai kūjanti anglekasiai sziojo distrikto susitaikė su darbdaviais ir sugrįžo prie darbo.

— *Saginaw, Mich.* Czionai susiorganizavojo „Northern Coal & Transportation Co.“ su \$2,000,000 kapitalo. Ką laimės darbininkai isz tokios organizacijos, sunku įspėti.

— *Brazil, Ind.* Strai kūjanti anglekasiai pristoję ant kapitalistų padūtų sanlygų ir sugrįžo prie darbo nenorėdami badūti.

— *Des Moines, Ia.* Czionyszczęzių anglekasių yra didei apverktinas padėjimas. Kapitalistai atima jų visą uždarbį. Nei vienas negauna darbo, kuris negyvena kompanijos namūse ir neima isz jų sztorų. Nors darbas eina neperstojančiai, tai darbininkai vos suduria mėnesį su mėnesiu, nes kapitalistai žinodami kiek ku-

ris uždriba, taip parokūja užpaimtus daiktus, kad nieko isztekliaus neliktų. Vergyba. Kapitalistai tiktai ką maitina ir apdeugia savo darbininkus.

— *Wilkes-Barre, Pa.* Kasyklos Hollenback Colliery of the Lehigh & Wilkes-Barre Coal Co. vėlei pradėjo dirbti ir apie 600 darbininkų gavo darbą.

— *Nanticoke, Pa.* Girdima, kad „Susqueanna Coal Co.“ kasyklos keta padidinti darbo dienos, kas prasidėtu apie 18-tą d. szio mėnesio.

— *Edwardsville, Pa.* Kasyklose „Woodward“ nupūlęs didis szmotas anglies užmuszė Adomą Jankaucką-lietuvį.

— *Brooklyn, N. Y.* Kariszkų laivų tepliorei dirba diena ir nakczia, jiems pakėlė ir mokestį ant 15% dar. Newport News lygiai tas pats yra. Abiejose vietose dirba į 3,000 tepliorių—visi unionistai.

Geležiniūse pabrikūse darbas eina pusėtinai o tulūse ir labai smarkiai, nes dabar užsidegus karei valdzia reikalauja daugybės kariszkų, naikinanczių žmonių gyvaszczius, reikmenų. Valdžiai dabar reikia drabužių, avalynės, dratų, plieninių sienų kariszkams laivams, kanūlių, szaudyklių, patronų ir t.t. Tokie pabrikai, kurie iszdirba tokius daiktus, darbo turi kupinai, nes valdzia užprasžė ir moka nesigailėdama piningų. Karė nekiek sulaikė užpraszymus isz kitų szalių ir bankos nedūda tokių paskolių, kaip pirmu. Geriausiai uždriba dabar gelezinkeliai, nes jų įėmimai praėjusę sanvaitę pasidaugino su 6% daugiau negu tame laike praėjusių metų. Spekuliacija ant kviečių taip gi yra didelė ir jų prekė pakilo ant 21 cento arba laike praėjusios sanvaitės ant 8 ct. Isz vakarinių Valst.

atvėžė kviečių; 2,746,590 buszelių. Praėjusiose 4 sanvaitėse iszvežė į kitas szalis 15 milijonų buszelių kviečių ir miltų. Nū praėjusios pjūtės iszvežė 180,661,678 buszelių javų į kitas szalis.

Nusibankrutijimų praėjusę sanvaitę buvo 262 prieszai 237 praėjusiamė mete.

Kiekvienas taip sako:
CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tatebuklingian-jos cydy loe szio amziaus iszradi, mūse, turi gardų smūgą, gydo lagad-ėi ir tikrai inkstus, kepenis, ulvą ir czevytja visą sistemą praszalina perazalimą, gyd galvos skaudėjimą, dragy ir užkietėjimą vidurių.
Pirk dėziutę C. C. C sziaidien. 10, 25, 50 centų. Randasi visose aptiekose ir iszgydytą gvarantāja.

Isz Amerikos.

D a b a r t i n i a i
k a r e s k a s z t a i .

Užsidegus karei, senatas ir kongresas vienbalsiai priėmė uždėjimą mokeszczių ant kasdieninių žmogaus gyvenime reikalingų daiktų, idant tūmi surinktu milijonus uždengimui kariaunos užlaikymo kasztų, neskaitant į tą tų kasztų, kurie atsitikime praloszimo karės butų. Mokeszcziai tapo ant visko padidinti, bet uždabis arba alga niekame nepasididino. Suvienytos Valstijos nelaiko tokios didelės armijos kaip Europos vieszpatystės ir ramiam laike neiszleidžia tiek piningų jos užlaikymui. Prastas kareivis czionai gauna rubus, gyvenimą ir po 13 dol., mažiausiai, ant mėnesio. Dabar užsidegus karei ir reikalaujant szimtus tukstanczių kareivių, kasztai pasidaro milziniszki. Czionai padūdame skaitlių pagal Suv. Valstijų armijos įstatus, po kiek ant mėnesio gauna vyriausis iki zemiausio kareivio. Priegtam tie, kurie yra 5 metus jau tar navę S. Valst. kariaunoje ir dabar vėl pasidavė kaipo liūsnoriai, tokie gauna gerus priedus dar.

Ant mėnesio gauna:
Gen. Majoras \$625 —
Gen. Brigadieras 458,33
Pulkaunykas 291,67
Pulko leitenantas 250 —

Apicieras raitų	166,37
Apicieras pėsczių	150 —
Regimento adjutantas	150 —
Kvatiernistras	150 —
Apic. žemesnis raitų I	133,33
„ „ „ II	125 —
„ „ pėsczių I	125 —
„ „ „ II	166,67
Kapelionas	125 —
Paprastas kareivis	13 —
Muzikantas	13 —
Truboczius	13 —
Važnyczia	14 —
Kaprolis	15 —
Kalvis	15 —
Baluninkas	15 —
Serzentas I	18 —
„ II	25 —
Inžinierius I	17 —
„ II	20 —
„ III	34 —
Pirmasis truboczius	22 —
„ muzikantas	22 —
Dirigentas „	60 —
Baluninkas vyresnysis	22 —
Serzentas majoras	23 —
„ kvatiernistras I	23 —
„ „ II	34 —
„ komisijos	34 —
Daziurėtojas ligonių I	45 —
„ „ II	25 —
Darbininkas prie ligonių	18 —
Veterinoras I	100 —
„ II	75 —
Moteriszkė prižiurėjimui	10 —

K i e k V a l s t i j a i
k a s z t ū j a v i e n a s
a b a z a s .

Pensylvanijos abazas stovi Mt-Gretna, Pa., kuris kas diena kasztūja į \$20,000, o ant mėnesio \$600,000. Suvežimas kareivių ir visų tam reikmenų į MtGretna kasztavo \$90,000. Pensylvanijos kareiviai dabar gauna ant dienos: prastas kareivis \$1,50, korporalas \$1,75, serzentas \$2,00 o antrasis \$3,00, apicieras I \$4,17 o antrasis \$3,87, kapitonas \$5,00, majoras \$6,00, pulkorius \$8,00, o vyresnysis \$9,50, tris brigadų virszininkai po \$13,00 o gen. majoras Snowden'as \$20,83 ant dienos. Isz Pensylvanijos abazo sugrįžo namon liūsnorių pabugnsių karės į 10%.

K v e t i n ė k a r ė .

Žydas Leiteris, iš Chicagos, tūjaus po pjutei praėjusio mėto supirko visus kviečius nū farmerių po 60 ir 70 centų už buszelį. Nū 4-tos iki 6-tai d. szio mėnesio, kviečių prekė pakilo ant 20% dėl to, kad Prancuzija numetė muitą nū atvežamų kviečių, idant tūmi atpiginti dūnā, kurios labai meškai yra. Iš to pasinaudojo Leiteris ir pardavė du milijonu buszelių kviečių prancuzams po \$1,50 už buszelį, užpelnydamas po 80-90 ct. ant kiekvieno buszelio. Tokia brangybė buvo tikta 1888 m. Leiteris keles dėsizintis milijonų susiplėsz ir beturčių žmonelių. Prancuzijai, Italijai ir Ispanijai yra didžiausia stoka dūnos ir tokia brangi, kad skurdžiai žmonelės užpūla ant keptuvių iš bado ir ima ką sugriebia. Nėra abejonės, kad Leiteris nepakeltu dar didesnės prekės ant kviečių. Lygiai brangsta ir kiti valgomi dalykai ir galima tikėtis didelės brangenybės iš ko pasinaudos tikta perkupcziai ir susikraus milijonus.

P e n n s y l v a n i j o s
K l o n d i k ė .

John O'Donnell, komisorius Carbon pavieta, su savo broliu Néal yra praktizski auksakasiai kuriūdu užsimanė jieszkoti aukso kalnūse Bear Mountain arti Mauck Chunk, Pa. Jūdu pradėjo savo darbą arti Lehigh Valley stotes, skaldydami ūlas dėl įsigriebimo žemyn po ūlų. Vienas miestelio gyventojas nusiuntė vieną vagoną iszimos žemės iš po ūlų į Port Amboy, N. J. dėl isztyrimo, kur pasirodė, kad 100 svarų tos žemės iszdavė sidabro ant \$39,80 o aukso ant \$4,00. Aukso gysla esanti 18 colių storā, bet gilyn, tiki, busenti storesnė. Toji gysla tęsesi palei upę Colorado kuri teka tarp kalnų pro Mauck Chunk. Dabar aukso turėsi-

me visai arti ir ne reikės į Alaską keliauti.

I s p a n u s a p g a l ė j o .
Plymouth, Pa., ant Welsh Hill susiginczyjo apie 20 slovākų su amerikonais, kad Ispanija pergales S. Valst., nes jų ciecorius Pranas Jūzas einas už Ispaniją ir tokiu budu turi Ameriką apgalėti. Amerikonai tam priesinosi ir toliaus ginczai smārkesni tapo tarp abiejų pusių, ir pradėjo musztis su lazdomis ir akmenais kur vienam slovākui perskėlė kaktą anglikas su akmeniu, iš ko pakilo kova ant tikrųjų ir užsibaigė tūmi, kad 18 slovākų suaresztavojo ir nuvedė į kalinį kurie turėjo užsimokėti po \$5,00.

Du milijonu ant metu.

Kadangi žmonės nerka, pabando ir vėl perka, tai patikrina, kad jie yra užganėdinti. Žmonės Suvienytose Valstijose dabar perka CASCARETS CANDY CATHARTIC maizianela du milijonų dėzuczių ant metu, be abejonės bus trys milijonai pries naujus metus. Tai reizakia, kad CASCARETS yra labai gera gydykla dėl cizyatyjimo. Žmogaus kraujo ir suregulavojimo vidurių Visose aptikose 10c., 25c. ir 50c. už dėzutę, nes tai gvarantavoja.

Iš lietuviszkų dirvu Amerikoje

New York City. Kaiposiems yra zinoma, kad „Mildos dainorių draugystė“ kelė balių ir koncertą 7 dieną szio men. kuris lygiai, kaip ir pirmiaus, gražiai atsiliko. Kiek buvo matyti, tai visi susirinkusieje buvo užganėdinti ir pilni linksmumo. Tvarka buvo kūmi geriausia ir jokio nemielo atsitikimo ne buvo. Už vedimą tvarkos per visą laiką prigūl dėka Sebestijonui Mokevicziui.

„Mildos“ dainoriai savo uždūtę atliko kūmi gražiausiai, vyrai kaip ir merginos atsižymėjo su ypatiszku gabumu taip, kad geriaus veik ir norėti negalima. Tolydinis rankų plojimas reizskė jų vertumą.

Latvių dainorių draugystė lygiai artistizskai savo dalį atliko dainādami savotizskas (latviszkas) dainas. Latvių dainininkės buvo pasirėdę tautizskūse rubūse, kurie yra ly-

gus su musų, tai gi su žolynų vainikais, baltais marszkiniais ir kiklikais (szniuraukomis), iš ko visi turėjo didžiausi pasigerėjimą, jausdamiesi kaip tėvynėje esą.

Lenkų dainorių draugystė ir nepatingėjo ateiti, bet pasėkmės savo dainavime neturėjo.

Iš tolymesnių sveczių atsilankė ir daktarka žiuponė Joanna Želvienė iš Plymouth.

Už visą gražų dainininkų surėdymą aczių dirigentui L. Ereminui, ir velytina, kad tankiaus tokius gražius pasilinksminimus parengtų.

J. Naujokas.

Pittston, Pa. Priesz porą metų musų apielinkeje buvo užsimezgusi gauja lietuviszkų plėszikų, svieto lygintojų. Vidurinis jos prisilaikymas buvo Wilkes-Barre, Pa., bet kad nū Wilkes-Barre į musų miestą keles nėra tolymas, todėl ir szioje apielinkeje buvo rėdėta tos gaujos szaką susineszanti suminėtais reikalais. Daugel minėti lygintojai prigaudinėjo žmones, daugel atsitiko vagyczių ir plėszimų visoje apielinkeje ir kas zin kaip batų nusibaigė, kad ne butu pasiseke valdžiai szis visas lizdas susėkti. 1897 m. garsus savo nelemtais darbais nelaimingos atminties P. Veselka užbaigė gyvastį ant kartuvių o kiti jo pagelbininkai pateko ant ilgo laiko, 12 metų, kalėjimo ir viskas pasibaigė.

Pasiryžau czion praneszti dėlei to, kad szaknis minėtos gaujos buvo užsilikus musų apielinkeje iki sziam laikui. Ypatingai buvo atsižymėjęs visokiomis piktadarystėms tulas P. prisilaikymą jis turėjo pas vieną karcziamnyką gyvenantį szale Pittstono. Lygintojas P. nieko nedirbdavo, dienomis kelė balius - gėrė, o naktimis ėjo ant žyro pasiėmęs savo kelis pagelbininkus. Dabar po vienai nakeziai P. pra-

nyko lyg kamparas be pipirų o anas karcziamninkas skelbia jog anas lygintojas svieto apleidęs szią apielinke bet dauguma turi prieszingas mislis ir tvirtina, kad P. bene persikėlė pas Abraomą. Bukas buvęs, bet musų apielinke pasiliko liūsa nū lygintojų.

Iznykus gaujai plėszikų, dar sziadien iandasi musų apielinkeje gauja lietuviszkų pesztukų, po vardu „Skrandzių banda“. Szio pastaroji gyvūja ilgas laikas ir daugel žmonelių priartino prie grabo sumazindami sveikatą Sziole karzygiai atsižymi labjausiai po iszmokesczių (pėdzių). Po atlikimu karzygizsko darbo, jeigu kuris iš draugų papūla į kalinį, tai visi gaujos sanariai deda paskirtą mokeszį ir savo draugą iszperka. Pasutiniame laike priesz keles sanvaites szie karzygiai turėjo provą ir pralaimėjo, ir apart kasztų sudo, suzeistamjam lietuviui užmokėjo už zaisdą apie 75,00. Zaisda buvo nū revolverio į krutinę. Karzygiams gal butų prisieję skaudžiaus nukentėti, ypatingai, kad apskustasis jau nepirmu kartu buvo padūtas į valdzios rankas, bet suzeistas nenorėjo provotis ir susitaikė. Toji gauja susideda iš kokių trijų desėtkų vyrų, ir visi yra gerai iszsilavinę savo amatė, jūs vertėtu pamaginti į karę ant Kubos pliekti ispanų, gal jie ir ten savo spēką ir drasą parodytų.

Iki pereitų -97 m. musų apielinke lietuviai, apart pesztynių ir blogų darbų niekūmi daugiaus nebuvo atsižymėję. Tik pereitūse metų užtekėjo tarpe Pittstono lietuvių žvaigždė „Draugystė blaivystės“; jos sanariai elgiasi taip, kaip žmogizskos priderystės ir sveikas protas reikalauja. Tiesa, pradžia jos įsikunijimo buvo sunki, persekiojinai nesiliauja ir po sziai dienai, ką parodys sekantis atsitikimas szio dienų.

Tulas lietuvis iszgirdęs kad vienas vyras, kurs pas jį gyveno, žada prisirasyti prie tos draugystės, tai liepė kūveikiaus isz jo grinczios iszikraustyti. Szis atsitikimas jau ne pirmas. Blaivystės draugai yra iszjūkiami nū visų tamsunų, bet dori lietuviai ir svetimtaucziai jūs gūdoja.

Reikia tikėtis, jog pasėta gera sėkla ims virszų ant visų piktzolių, jei nenuils dirbėjų sylos.

Traverse City, Mich. Uzsi degus karei tarp Suvienytų Valstijų ir Ispanijos už laisvę kubiečių ir pareikalavus prezidentui kareivių, kurie susideda isz liūsnorių visokių tautų; nors lietuvių sziaime miestelyje randasi tik tai 11, isz jų atsirado 4 liūsnoriai ir kiekvienoje valandoje yra pasirengę ant paszaukimo stoti eilėna. Jie norėjo prisidėti prie pirmųjų eilių liūsnorių, bet patėmyję 17 num. „Vienybės“ paraginimą sutaisyti lietuviszką grupą, susilaikė nū pirmųjų ir noriai prisidės prie lietuviszkos.

Vardų minėtu liūsnorių dar nepadūdu, nes nėra dar reikalo, tas galės įvykti susidarius grupai. Kada bus iszrinktas lietuvis vyresniūju ir tversis grupa, tada pakils ir mūsų vardas czionai.

Nors czionai mes ir ne už tėvynę kariautumėm, bet tikt už laisvę, kurios visi troksztame ir toje szalyje gyvename, dėlto yra pareiga ginti ją ir kitus iszliūsti. *R. Gaubas.*

Spring Valley, Ill. Lietuvė mokinioja (female teacher) dėl mokinimo lietuvių vaikų publiszkoje mokykloje, bile butų egzaminą iszdavusi, gali atsiszaukti.

Wm. Bayter
mokyklos prezidentas.
Adresūti reikia:
Alex. Vienbyskis
Box 31
Spring Valley, Ill.

Wilkes Barre, Pa. Giegužio 7 dieną mūsų sude buvo prova lietuviszko, lenkiszko ir slovakiszko bankieriaus isz Plymouth, Pa. Antano Pajaujio (angliskzai jis vadinosi A. J. Bendrift) už nūnesztus žmonių pinigų, kurie pas jį buvo pasidėję, kad kas nepavogtu. Vienatiniu skundėju buvo Augustas Viszniauckas, kuris paskiausiai jam įdavęs buvo \$200 ir Pajaujis buvo užraszęs į jo knygeles, kad tie pinigai buvo padėti visą mėnesį vėliaus, negu Pajaujis subankrutijo. Skundėjas aiszkiai darodė nedorybę Pajaujio, bet tasai turėdamas pinigų ir patepęs kur girgzda, tapo nekaltu iszrastas, tikt turi užmokėti kasztus.

CZystyja krauja.

Czystas kraujas tikrina czystą odą. Nėra gražumo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC iszczytys tau kraują, ir laikys czystą, nes iszvarc visą neczytumą isz kūno. Pradėk imti szładien o iszvarys isz tavo kūno puczkus, dedervines ir kitas dos ligas, nes CASCARETS už 10c tai padaro. Gausi visose aptiekose su gvarancija 10c. 25c. ir 50c.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Turiu už reikalą praneszti visoms kūpoms „T. M. Dr.“, kad visi kūpų atsiszaukimai link rinkimo centraliszko komiteto siusti, „Vienybės“, esti prisiusti ant mano rankų, ir po visų kūpų padavimui kandidatų, bus iszreiksztą pagal didumą balsų, kas liksis centraliszko komiteto virszinikais.

T. Astramskas.

„Velyku dovanele“ klaidi.

Priesz velykas, szio meto, pasirodė ant paveikslo formos „Varpo“ priedas nū redakcijos „Dirvos“ su antgalviu „velykinė dovanele“.) Ant pirmo lakszto giesmė „Linksmą dieną apturėjom“ ant antro keletas apgarsinimų; tolaus prasideda Shenandoah'io istorija.

*) Mes neturėjome laimės ją pamatyti. Red.

Tos visos istorijos semta dalis isz „Garso“ iszėjusio 1892 mete, bet kad apart giesmės „Linksmą dieną“ ir apart „Liudnas aidas po myriui kun. Burbos“, taipos gi iszskiriant Williams Penn peczės istoriją, visa toji dovanele yra labai sudarkyta, beveik vienais melais, ką skaitytojai pamatyti aiszkiai galės.

Pirmiause rankiofeto tos istorijos, kokio ten p. Kryžinaucko paraszta: „Pirmutiniai tris apsigyvenę Szenadorije buvo, Mikas Paczėsa isz Puskelnių nū Szunskų, Petras Andziulis isz Gaisrių nū Pilviszkių ir Antanas Radzeviczia nū Kalvarijos, atvažiavę 1870 mete“.

Man gerai zinoma, kad Mikas Paczėsa paeina ne nū Szunskų, bet nū Senapilės isz Puskelnių kaimo, septintame verste nū Senapilės prie plento Kanan vedanczio.

Toliaus parodo, „kad lietuviai Szenandorio turėjo tikybiską prieglaudą su kuningu Strupinsku prie vokiečių nū 1872 m. iki 1874 m., po suspendavojimui kuningo Strupinsko, atvykęs tarp lietuvių kun. Lenarkeviczius, lenkas, 1867 m. 7-ą d. Balandzio“.

Czion klausimas — kaip galėjo Lenarkeviczius atvykti į Szenandorį tarp lietuvių 1867 m., kad pirmieji tris lietuviai pribuvo Szenandorį tikt 1870 m.? Jeigu kuningas Strupinskas turėjo prieglaudą su lietuviais prie vokiečių nū 1872 m. iki 1874 m., tai gal Lenarkeviczius, butų radęs czion kitokius lietuvius 1867 m. negu pirmieji? Beje, kad Lenarkeviczius užėmė vietą kun. Strupinsko, o 1867 m. nebuvo dar Szenandoryje nė Strupinsko nė lietuvių.

P. Kryžinauckas vėla garsina „Dovaneleje“, kad kuningui, lenkui, lietuviai užrakino bažnyczios duris 1877 m., bet taip nebuvo, užrakino kuningui duris 1878 m. 7-ą Liepos, o mete 1877 tikt skundėsi ant

kun. Lenarkevicziaus vyskupui ir kokiems ten misijonariams, jų skundų niekam neiszklausant, turėjo bažnyczios duris užrakinti, kitą metą ir viskas buvo ant tuszczio.

Prie tolesnio raszinio, p. Kryžinauckas visai užslėpė, jog 1882 m. sudėtieji pinigai ant lietuviszkos bažnyczios, pas du kasierius Joną ir Petrą galą gavo (prapūle).

Raszėjas Kryž. parodo, kad Blaivystės Draugystė 1887 m. rupinosi apie lietuviszką bažnyczią, ir pinigų, savo darbui nepasisekus, iszsidalino, kad draugystė toji prisidėjus 1889 m. ir prie parkvietimo kun. Burbos.

Teisybė, Blaivystės draugystė 1887 mete buvo iszsiuntusi kuningui Burbai laivakortę, bet 1889 m. prie kvietimo kun. Burbos, jau Blaivystės draugystės nebuvo, ir tūni tikt rupinosi draugystės Jurgio, Petro ir Povilo, ir szv. Kazimiero.

Kryžinauckas garsina, kad pasitikti kun. Burbą iszsiuntusi lietuviszka parapija Stasj Maczinską į New Yorką.

Tas ne tiesa, S. Maczinską iszsiuntė ne parapija, bet tris augszcziaus minėtos draugystės, nes tada dar Szenandoryje lietuviszkos parapijos nebuvo; kun. Burba atvažiavo Amerikon 1889 m., o parapija prasidėjo tikt 1891 mete, todėl parapija jokiu budu negalėjo Maczinsko siusti pasitikti kun. Burba 1889 m.

Prie laikymo slapto susirinkimo, kas link sutvėrimo naujos lietuviszkos parapijos isz 18 vyrų, buvom tarp jų tikt du darbininkai, asz ir Jonas Birsztonas, ir teisybė, mudu tikt dvieje dėjome po mažiausiai po 15 dol. Nesuprantama, kodėl raszėjas tarp pirmųjų aukautojų užslėpė toje istorijai Joną Birsztoną, o ispraudė kokį ten T. Szatrinską su 50 dol.? T. Szatrinsko suvis tarp tos 18 aukautojų pirmuti-

nių nebuvo. Galėjo buti, man rodosi, Pranas Szatriuskas. Vertėjo geriaus peržiūrėti parapijos tvėrymo protokolus.

Kad toji Szenandorio istorija yra panaudota gal iš „Garso“ 1892 m. ir pasisavinta su rankiojimui, kaip „Dovanėlei“ raszyta p Kryžinaucko, tai aiškiai liudyja tos pravardės patalpintos, kurias sziadieniniai Szenandorio gyventojai jau beveik paliudinti kas žin ar gal? P. Kryžinauckas galėjo kiek ten žinių surasti vietiniuose parapijos protokoluose, kuriūs asz apdirbau, bet delei kokios priezasties taip nelem-tai tais žinias sudarkė, vargas ispėti.

Reikia kad pripazinti, pir mutinis rankiojimas žinių apie Szenandorio lietuvius priguli velioniui M. Andriukaicziui nes jisai, kaip man patsai sakėsi, kad jau gyveno su savo motere netoli Szenandorio, peczėje Yattsvilley 1869 m., iš ten atėjo apsigyvent Szenandorin, ir 1886 m. jau pradėjo rankioti žines apie lietuvius atėjusius į Ameriką, bet nusibodo jam tas darbas ir jis paraszęs tikt vieną arkuszuką žinių — pasiliové.

Metė 1892, renkant man žines apie lietuvius iszkeliavimą Amerikon, ir kas kada apsigyveno Szenandorije, Yattsvilėje ir Mahany Plane, pasisekė man gauti pradžia raszytojo, per Andriukaitį darbo, ką tarp kitko patalpinau „Garso“, 1892 m., todėl negaliu sakyti, kad tai buvo mano pradžia to darbo. Atsilankant pas p. Kazakeviczių, kaipo gyventoją seniaus apsivedusį Szenandorije, jis nenorėjo viską pasakot, baimydamasis vėla iszkilimo provos, kaip kad buvo su kun. Lenarkevicziūm; taip tai ir kitos tokios žinios nebuvo gana paranku surankioti.

Tas apraszymas, kiek galima buvo surankioti, traukėsi nū 1-mo iki 8-tam numeriui

tūmi laikinio „Garso“, bet, kad sziadien pirmųjų dviejų metų „Garso“ vargas kur surasti, arba jaib kas turi visus numerius, nenor niekam perleisti, todėl ir tokios žinios galėtu pradingti; labai gerai darė Kryžinauckas, jog isztraukas surankiojo į „Dovanėlę vėlykų“, bet kad jo rankiojimas yra dalyje isz rasztų jau surankiotų, tai nevertėtu pasisavinti Szenandorio istoriją, o dar labiaus nevertėtu taip iszkraipyti; kaip kad sziadien vietoje, kaipo galimajį rasztelį formoje knygos dėl žinios ateitei užlaikyti, tai ne kitaip iszpūla, kaip tikt skubinti sudėgiti, nes likusios melagystės ant toliaus, tikt grynas melagystės ir ateitėje gali apreikszi.

Tulas žines isz praeitės galima nors dar nū senių paiti, bet ne visas tais, kokios tilpo „Vėlykų dovanėlėje“.

Nors prie pabaigos Szenandorio istorijos skamba: 1) „visas sziais skaitlines apie Szenandorį darbščiai surinko T. Kryžinauckas“, bet jos surinktos yra atzagariai.

Priegtam szalys „Dovanėlės“ yra sumaiszytos, po 8-tai szaliai įbrukta 12-ta szalis, o vietoje 12-tos 9-ta szalis, ir apverstos szalys augsttininkos.

Tamoszius Astramskas.

Isz praeites.

2000 m. — 1887 m.

— per —

Edvarda Belamy

Lietuviszkai iszguldė Sunus K.

(Tasa.)

— Tikrai ne dyvna... — atsakiau. — Ne turiu jokio jausmo, kokį mą Tamista nori pripazinti, ir kokio asz pats laukiau prie szito apsilaikymo. Atmenu viską, ką reiszkia szios sienos, bet ne jauziū sujudimo, kurio tikėjausi. Ne privalai Tamista isz to dyvytis, kaipo ir asz pats. Nū ano baisaus rytmezio, kada atėjai

mą su pagelba, stengiausi szalintis ir mislies apie mano pirmesnyjį gyvenimą, taip pat, kaip szalinausi atėjimo czionais baimydamasis sujudimo. Esu panaszus į žmogų, kuris dūda sergancziai savo kojai nejudinamai gulėti, mislydamas, kad anoji yra didei skaudulinga, kuris, pamėgines pakrutinti ją, mato, kad yra stabo isztikta...

— Tai nori Tamista pasakyti, kad proto nustojai?...

— Žinoma, atmenu viską, kas tikosi su mano gyvenimu pirmesniūju, bet ne jauziū prie to jokio gilesnio sujudimo. Atmenu sau viską taip aiškiai, kaip kad tas vakar butų tikėsi, bet mano jausmas isz priezasties anų atminimų, yra taip silpnas, kad rodosi, tas viskas dėjosi pirm szimto metų. Permaina aplinkybių atitolina nū mūsų paveikslus praeitės taip lygiai, kaip ir atitolina laiką... Kada pirmu kartu pabudau isz letargo, gyvenimas mano iszrodė mą, kaipo vakaryksztė diena, bet dabar, kada pradėjau apsipazinti su mano naujoms aplinkybėms ir suprasti stebuklingas atmainas, kurios perkeitė svieta, nėra dėl manęs daiktu sunkiu, bet prieszingai lengvu, atmenant, kad permiegojau visą szimtmetį. Ar gali Tamista perstatyti sau tai, kaipo per gyvenimą szimto metų keturių dienų laike? Mą taip iszrodo, kad tikrai su manim taip tikosi ir tas laikas davė tokį tolymą ne realizšką pažvilgį mano pirmesniam gyvenimui... Ar gali Tamista perstatyti sau tokį panaszų?...

— Galiu suprasti... — atsakė Edita — ir tvirtinu, kad visi turime buti dėkingi už tai, kad esu persitikrinusi, jog tas sumažino Tamistos kanczias...

— Reikia Tamistai suprasti... — tariau, norėdamas isz reikszi jei, kaipo ir patsai sau, dyviną budą mano protavimo, — kad žmogus dasizino apie

jeib kokią nūtroją jau po daugelio, daugelio metų, gal praėjus pusei gyvenimo nū laiko, kada ją apturėjo. Mislyju sau, kad tokio žmogaus jausmai butų panaszus į mano. Kada mislyju apie draugus isz ano senojo svieto ir apie liudnumą, kokį turėjo turėti isz mano priezasties, tada apima mane ilgėjimosi mintys labiaus, negu skaudus sopulys, visatinai kaipo kokis senei, senei buvęs myris.

— Ne pasakojai mums Tamista dar nieko apie savo draugus... Ar daugelis turėjo apraudoti Tamistos myrį?..

— Ant laimės, turėjau labai mažai giminių ir tai tikt tolymesnių, bet buvo kas negiminė, bet brangesnis už visokius riszimus kraujo... moterizškė... Ji turėjo Tamistos vardą ir trumpame laike turėjo tapti mano paczia... Ach?..

— Ach!.. — atsidūso Edita szale manęs. — Galima suprasti, kokį turėjo kęsti draugjauziantį sopulį!..

Gilus jausmai tos mielos merginos užgavo stygą mano apmirusios szirdies. Mano akys, pirm to visatinai saunos, papluko aszaromis, kurios iki to laiko negalėjo pasirodyti. Kada atsigavau, pamacziau, kad ir Edita lygiai verkė.

— Aczių Tamistai už gerą szirdį... Ar norėtumei Tamista pamatyti jos paveikslą?..

Mažas medalikėlis su paveikslu Elitos Bartlett, kambantis ant auksinio lencugėlio ilsejosi ant mano krutinės per visą laiką ilgojo miego; iszėmęs jį atidariau ir padaviau draugei. Paėmė jį skubei ir, žiurėjusi ilgoką laiką ant meilaus veido velionės, pabucziavo.

— Žinau, kad buvo labai gera ir meili, kad užsitarnavo Tamistos aszaras... — isztarė — bet atmyk Tamista, kad skausmai jos szirdies senei jau praėjo.

Tikrai taip buvo. Kokis nors buvo kada jos liudnumas, teisiagai pirmo szimto metų perstojo raudojusi, ir po ano netikėto iszsiverzimo sopulingos pirmosios mėlės apdziuvo mano aszaros. Mylėjau ją didei mano praėjusiam gyvenime, bet buvo tas jau pirmo szimto metų. Gal kas mano iszsipazinime pamatys stoka jausmo, bet mislyju, kad gal niekas ne perėjo per tokį persitikriniimą, į maną panaszų, idant galėtų mane sudyti. Kada turėjome jau iszeiti isz to kambario, mano akys ilsėjosi ant didelės geležinės skrynios, stovincios viename kampe. Atkreipdamas ant jos atydą mano draugės, tariau:

— Czionai buvo ne tiktai mano miegamoji, bet ir iszdas. Toje skrynioje yra keliolika tukstanczių aukse ir tulas skaitlius vertesnių daiktų. Jei bucziau žinojės, eidamas miegoti anoje naktyje, kaip ilgai truks mano miegas, tai ir tada bucziau tvirtinės, kad auksas bus geriausia užganėdintoju mano reikalų visame, net tolymiausioje szalyje ir amžyje. Bucziau laikės tai už negalimą daleidimą, kad kada nors pames jisai savo vertę. O vienok pabudau ir tai tarp žmonių, kurie už maiszą aukso ne dūtų man nei kepalaitį dūnos...

Kaip galima buvo numanyti, nepasisekė man atkreipti Editos mislį, lyg tame nurodyme ne buvo nieko, kas būtų buvęs vertas atydos, tiktai užklause:

— Dėlko gi turėjo buti kitaip?..

SKIRSNYS XXI.

Su užmanymu daktaro Leete, sekantį rytmetį turėjome paszvesti aplankymui mokyklų ir miesto kolegijų, prie ko jisai pats turėjo man iszaiszkinti budus link sistemos auklėjimo dvidesziintame amžyje.

— Pamatysi Tamista... — pradėjo savo budu po pusry-

ezių — labai daugelį svarbių skirtumų tarpe mūsų ir jūsų buodo auklėjimo, bet vyriausiu isz jų yra tas, kad sziaudien kiek vienas isz mūsų turi tokią galę naudotis isz augsztesnio mokslo, isz kurio jūsų laikūse naudojosi labai maža dalelė žmonių. Įgijimą per mus vienodų sanlygų gero fiziszko pasilaikymo laikytumėm už daiktą nevertą atminimui, jeigu ne turėtumėm lygybės iszauklėjimo.

— Užlaikymas to viso turi daug kasztūti... — tariau.

— Norint reikalauti tas pusės tautos uzdarbio, niekas to nesigailėtu... — atsakė dr. Leete — ir net pakeltu tokius iszleidimus, kurie paliktu mums iszteklių vos pramitimui... Bet teisei imant, kasztai auklėjimo 10,000 jaunikaiczių ne pervirszyja deszieteriopų, ir net nei penkeriopų kasztų pagal iszauklėjimą vieno tukstanczio. Prie budo auklėjimo, taip pat, kaip ir prie kitų, taikinamas lygiai pamatas, dėka kurio vedimas kokio nors darbo placziame apskirtyje yra daug pigesnis, negu vedimas tokio mažame...

— Mokinimasis kolegijoi atsidavo labai brangiai mano laikūse...

— Jeigu tiktai ne įvedė mane į paklydimą mūsų dėjų raszėjai, tai greicziaus iszdykumas ir visokie užsigeidimai kolegijose, negu pats mokslas, darė tūs didelius kasztus. Kasztai jūsų kolegijose buvo, kaip pasirodo, nelabai dideli, o galėjo buti dar mažesni, jeigu būtų buvusi tinkanti priežiura ir atsakanti. Augsztesnis mokslas sziaudien yra lygiai pigus kaip ir žemesnis, nes mokintojai visokių laipsnių, taip pat, kaip ir visi kiti darbininkai, turi vienodą užlaikymą. Prie vieszpatavusios sistemos pirmo szimto metų valstijoi Massachusetts priverstino mokinimo pridėjome paprastai kelis laipsnius augsztesnius,

kaipo pareigą jaunikaiczio ik 21 meto ir suteikianczio jam tai, ką jus vadinote apszvietunais; tada ne paliekame jį jau paties užsiemimui, kaip 14 arba 15-tam meto jo gyvenimo, be jokio protiszko užsiemimo tikt dėlei raszymo, skaitymo ir lentutės dauginimo skaitlių...

— Ne kalbant jau apie kasztus tų dadėtinių metų mokslo... — atsakiau — mes niekados ne butumėm sakę, kad galime gūstis ant prazudyto laiko, kuris buvo paszvestas užsiemimams pramoniszkiems... Vaikai vargingesnės lūmos jau 16 metų arba ir ankscziaus pradėdavo paprastai savo užsiemimą, o 20me meto buvojo jau apszpažinę su savo darbu...

(Toliaus bus.)

Nelaimingas.

Mahanoy City, Pa. Pane delyje, 9 d. Geguzio, 10 valandoje priesz pietus su revolveriu nusziszovė Jūzas Miliaukas, buvėsis kasierius „Susivienijimo“ ir „T. M. D.“ Priezastis užsiszovimo yra ta, kad subatoje, 7 Geguzį, tapo parlūtas jo visas turtas per „Susivienijimo“ vyriausybę už nesugražintus piningus per \$3000. Miliaukas turėjo 46 metus amziaus delto ipūlė į nusiminimą netekęs savo turto budamas jau senyvu. Paliko paczią su 8 vaikais, kurių jauniausis turi du metus. Jei netoji nelaimingoji „Susiv.“ kasierysta, žmogus nebutų papildęs patzudystę.

Pajieszkojimai.

Kur buna Simas Katilius isz kaimo Kazliszkių, parapijos Szunskų, pavieto Vilka-viszkie, gubern. Šuvalkų. Kas apie jį žino arba jis pats teatsiszaukia ant žemiaus esanczio adreso, nes yra svarbus reikalas.

Petras Sarpalius
Box 145
Glen Lyon, Pa.

Gromatnyczia.

„Vienybės“ skaitytojui.
Scranton, Pa. Tamistos korespondencijos netalpinsime dėlei nepasiraszymo. Tamista nepasirasziai lyg bijodamas imti atsakymą už taji raszta. Abelnai reikia visur padėti savo vardą ir adresą dėl zinios redakcijos o po rasztu galima bile kokį iszmislytą vardą padėti.

P. Driskiui MtCarmel, Pa. Jūsų raszto apie keitimasi bažnytinių apeigų netalpinsime. To galite pareikalauti nū kuningo statei, nes mokate jam algą ir jis turi lygiai atlikti tais apeigas, kurias atlikdavo pirmo jo būvę kuningai.

Pamėgyk dėzute CASCARETS už 10c., geriausia sutalsytoja plauczią ir visų vidurių.

Lobis kn. Aleksandro Burbos, pasimirusio.

Rasztas administracijos ant paminėto lobia tapo pavestas žiamiaus pasiraszsiusiai, todėl visi, kurie yra skolingi paminėtam lobiui užkvecziami yra atsiteisinti, ir tie, kurie turi priekabas ar reikalavimus, tegul tūsius ant tų pėdų pridūda Liudvinai Bagdonienei.

\$50,000

Ant paskolnimo, dėl lengvų mėnesinių iszmokesczių žemiausioje prekėje

A. K. Harroun
18 North Franklin st., Room 17
Wilkes-Barre, Pa.

Jeigu jautiesi nesveiku, imk vieną CAS CARETS, o iszgydys tave, už 10 ir 20c.

Geriausė užeiga dėl lietuvų pas Jūza Kardoka
Visados skanus Alus, porteris, vynas, visokios arielkos ir skaniai kvepenti Cigarai, ir rodoje pirmutinis, atsilankykit po No 227 East Main stt.
PLYMOUTH, PA.

Kero dukte.**Paszvęsta**

atmincziai sesers Onos.

(Tęsa.)

2.

Szalta ziema jau praėjo,
 Jau pavasar's žengia.
 Diena darosi ilgesnė,
 Szviesesnė, skaistesnė,
 Ir saulelė kas dien szvieczia
 Giedresnei, sziltesnei.
 Girios Lietuvos, kaip dangus,
 Aplink mėlynūja,
 O lapūtmedzių szakelės
 Jau grazei rausvūja;
 Jau rausvūja liepos, klevai,
 Alksnei, beržai balti,
 Ir, kaip křisztolas, isz beržų,
 Klevų sala saldi
 Teka. Pradırpos vidlaukų
 Rodytis pradėjo,
 Ir vieversis savo giesmę
 Linksmei užczirszkėjo.
 Meszka kelesi prámigus
 Jau isz ilgo miego.
 Žemę drangnus vėjai glosto,
 Tirpydami sniegą.
 Drumzliną nū kalnų saulė
 Vanden' szuveis varo,
 Ir kloniūse ir pievose
 Baisų plūdą daro.
 Ir isz girių tamsių vanden'
 Upelei sriuveno,
 Ir Lietuvos grazus klonei,
 Kaip marės patvino.
 Tik kalnesnės pievos matos,
 Tarp balų rudūja,
 Ir isztežę dirvos placzei
 Ir toli jūdūja,
 Atsargei — akylei žiurint
 Starks pō balą braido,
 Ir rėkaudami, ant liekno
 Burei pėmpių skraido.
 Oras skaistus, dangus veizdas,
 Augsztai eilios ilgos
 Gervių, skambinanczių dangų
 Lekia, žasys pilkos,
 Antys — lekia ir daugybė
 Yvairių pauksztelių
 Grižtaį szventą Lietuvą,
 Grižt' isz sziltų szalių...
 Pavandeneis upės ledai
 Iszlaužti nuvejo,
 Patvin's mazintis pradėjo,
 Balos slugt' pradėjo.
 Žemė brinksta ir visur — kur

Sniegai baigia tirpti,
 Ir laukūse jau pradėjo
 Žmonės darbus dirbti.
 Laukai pilni visur žmonių —
 Aria ir akėja,
 Žirniūs, vikiūs, mieziūs, aviz's
 Ir kviecziukus sėja.
 Ir isz avilių landyti
 Pradėjo jau bitės,
 Prigimimas puikiais rubais
 Pradedą rėdytis.
 Medzių pupelės jau sprogsta,
 Rugiai jau žaliūja,
 Prie ugnėkuro jau piemū
 Kur ne kur raliūja.
 Ant prabrinkusių kiek vietų
 Žaliūja žolelė;
 Pesza veikiai ją iszalkus,
 Sublogus avelė...
 Sztai ant mėlso dangaus jūdi
 Debesei užėjo,
 Suzabavo žaibai, ruscziai
 Griausmas sudundėjo —
 Ir isz dangaus sziltas lytus
 Ant žemės paliejo.
 Jis nuplovė veidą žemės —
 Ir viskas atgijo:
 Visa žemė rėdos kvietkais,
 Sujudo žydėti
 Medziai, gyvulių piln' pievos'
 Ir visur girdėti
 Balsai linksmių, graudzių dainų:
 Pievoše, laukūse...
 Pilnos kvapties saldžiai užia
 Rubūse žaliūse
 Girios; ju pavėnyj' raiba
 Kukūja giegele,
 O naktimis ten patamsėj'
 Gieda laksztingelė.

(Toliaus bus)

Mythai, pasakos ir legendos**Ziamaiozių.**

Surinkti ir iszleisti per D-ra Edm. Veckenstedta,
 vyresnyji senoviszku kalbų mokytoja prie Nikalojaus
 gymnazijos Liepajuje (Kursze).

Lietuviszkai iszguldė J. Szliūpas, M. D.

(Tęsa.)

48. Žeste.¹⁾

1. Pirmoji, kurią yra Dievas sutvėręs, buvo milžiniszka,
 dvilytė esybė. Toji vadinosi Žeste.

1) Žestė ar Žestis gal tai butu personifikacija ozėsto ar ozėso?
 Man-gi rodosi, jūg Žestė yra artima graikų Hestijos ir romėnų Ves-
 tos; ir nurodo mums anas galdynes, kada tos tautos dar kruvoje gyventi
 turėjo. Szl.

Nū szitos esybės pavisę yra aniolai, milžinai, kiuržai ir žmonės, o dangus, žiamė ir jurė gavę yra savo pradžia nū josios.

2. Vieną dieną Žestė žmonėjosi su savo pakalikais sodne dievų. Ji buvo nukakusi į gražiausiąją tojo dalį ir norėjo jį saviszkiems parodyti, kaip prieš ją atkako dievas Algis, uždraudė prieigą ir pasakė, kad tiktai ji tegalinti įeiti į minėtąją dalį sodno, bet ne jos pakalikai, nes Perkunas esąs paliepęs jam įleisti tiktai augštus dievus. Nugis Žestė ir jos palydovai norėjo varu įsiveržti į vidų, tačiau Algis išsipraszė griaustinį nū Perkuno ir žaibą ir atgynė įsiveržiančius po prievarta.

Žestė už szitą atsitikimą buvo pikta ir rįzosi sav kitą buveinę įsirengti. Įpykusi ji sudraskė savo sidabrinės virszutinės drapanas ir metė szalin mėlynąją skepetą ir ašksinę karuną drauge su auksiniu su diemantais sodintu krutinės szarvu ir savo kitus brangintinus pagražinimus.

Mėlynoji skepeta padarė skliautą dangaus, szmotai sidabrinės virszutinės drapanos pasiliko prie skepetos prikibę: tai yra žvaigždės. Taip gi karuna pasiliko prie mėlynos skepetos bekaranti: ji pavirto į saulę, kuri nū savęs išdūda szviesų žibėjimą ir dienos mete viską apszildo bei apszviečia, kūmet krutinės szarvas pavirto į mėnulį, kurs tarpe žvaigždzių keliauja ir naktį apszviečia. Kiti papūszalai Žestės pavirto į žiamę, ant kurios ji ilgainiui apsirinko savo buveinę.

49. Saule.

Pradžioje buvo tiktai dangus ir žiamė, o danguje gyveno Dievas. Nebuvo kitos žvaigždės kaip mėnulis. Tad Dievas išz dangaus, žiamės ir akmenių sudarė du žiediniu ir įkvėpė jiems kvapą. Tū jau žiediniai ėmė gyvūti. Tai buvo pirmieji žmonės, kurie turėjo apgyventi žiamę. Nėkas nebuvo, kas butu galėjęs tokias žiedinius sutverti, kaip Dievas. Mėnulis buvo bežiūris, kaip Dievas buvo žmones sužiedęs; jis perėmė jų pavidalą į savo gymį. Potam jis norėjo taip gi sutverti tokias esybes. Bet kada gi jis pavidalą jų nebuvo tikrai perėmęs, tai jis sužiedė žiedinį be kojų, kurs turėjo sliūgti ant savo kuno. Tai yra gyvatė.

Bet Dievas pyko už tai ant mėnulio ir tarė: „Ilgainiui tu nebebusi vienval man prie szalies, asz sutversiu tav paszalinį paveikslą, kurs labiaus ž bės, negu tu pats; asz tąjį danguje pastatysiu ir jis ten per isztišą dieną bus, kūmet tu tiktai nakezia tegali pasirodyti danguje, kada viskas ilsisi“. Ir Dievas sutvėrė saulę.

50. Menuo.

1. Vieną vakarą nuėjo bėdnas vargūlis į miszką pasirinktu malkų. Jo liktarna szvietė jam tamsiai. Galiaus patekėjo mėnulis, ir kada ans iszvydo tojo gražią szviesą, tarė jis į savę: „O, kad tai asz galėčiau mėnulį isz dangaus nusiimti žiamyn ir į savo liktarną įsidėti, tada darbas zinoma dar sykį taip greitai man vyktų“. Vos jis buvo tai pasakęs, kaip jis rpie savo kojų iszvydo ryszeli malkų. Jis pakelė ryszeli ir norėjo su jūmi eiti namon. Tad prisigretino prie jo vyriszkis, kurs jo paklausė, ką jis esąs pirmai pasakęs; bėdnas žmogelis atkartojė tai, ką buvo sakęs; ale jo bendras atsiliepė,

kad jo noras galis buti lengviai iszpildytas, tegul jis tiktai eitu paskui aną. Potam ans vedė žmogelį su jo rysziu prie gilaus szaltinio miszke ir parodė jam vandenyje paveikslą mėnesio. Buras palaikė paveikslą už tikrąjį mėnulį ir pasi- lenkė pagauti mėnesį szaltinyje. Bet svetimasai toje akimirkoje nuplėszė jam ryszį nū sprando ir pergąsdintąjį taip užgavo į kuprą, kad buras galvatrukežiais įpūlė į vandenį ir jamė prigėrė. Mėnulis buvo tą atsitikimą matęs. Jau pagailo bėdno vargūlio ir jis paėmė aną į savę beneszantį ryszeli malkų ant kupros, lyginai kaip jau, prie szalies paveikslą galvoš žmogzudos.

2. Kada Dievas buvo sutvėręs saulę ir mėnesį, jis aniolus įsodino, kurie tengyventu; potam jis sužiedė isz sukrekėjusių kraujų du milžinu, kurių vienas saulę, o kitas mėnesį turi vesti tikrūju keliu. Milžinui, kurs turėjo vesti saulę, žiema pagamino skydą isz miglos, kurs jį turėjo ginti nū spindulių saulės. Vienok milžinas szirdo, kad jam reikia atlikti sunkų darbą, kūmet aniolas sėdįs ant saulės ir nėko nedaras. Todėl jis rįzosi priešzgynti Dievui ir aniolui. Jis nuvedė saulę nū tikrojo kelio ir atvedė ją taip arti žiamės, jūg ant szitos viskas pradėjo degti. Tad aniolas isz saulės nustumė milžiną žiamyn ant žiamės, taip jūg skydas jo pūlant sulužė. Po kaitrių saulės spindulių sutirpo milžinas, kraujas susimaiszė su pelenais, smiltymis ir raudona žiamė, ir pasidarė isz to nau-gės (metolai) ir akmens.

Tiktai su vargu potam aniolas nuvedė saulę atgal ant senojo jos kelio ir toje sėdėdamas jis dar sziaūdien ją kieravoja.

Milžinas gi, kurs turėjo vesti mėnesį, dar sziaūlien tebe- pildė savo urėdą: dar dabar galima matyti jį ant mėnesio.

51. Saule ir menuo.

1. Nėks kitas kaip Dievas tegali pakelti lygiu budu szilumą ir szaltį.

Iz pradžių Dievas apgyveno dangų patš vienas, potam jis sutvėrė aniolus, kurie turėjo jam danguje sluzyti, ir žmones, kurie turėjo jį garbinti ant žiamės, kuri seniaus buvo ne- apgyventa. Ale visur buvo tamsu ir szalta ir aniolai bei žmonės skundėsi Dievui, kad jie negalį pakelti didelį szaltį bei tirsztąją tamsą. Dievas rįzosi praszalinti bėdą, ir sutvėrė dvi sauli, vieną arti žiamės, kitą gi arti dangaus. Dabar gi aniolai ir žmonės negalėjo pakelti karsztį ir todėl skundėsi Dievui. Tad Dievas leidė vienai saulei isznykti, o kitą jis padėjo tarp dangaus ir žiamės, taip jūg ilgainiui aniolai ir žmonės turi szviesą ir apsaugoti yra nū per didelio karszczio ir szalczio.

2. Velnias iszguitas budamas per Dievą isz dangaus ir numestas ant žiamės, pavogė saulę, taip jūg danguje pasidarė tamsu. Idant szitą bėdą praszalinti Dievas sutvėrė mėnesį. Jis gi sutvėrė jį taip mažą ir su taip įlaidžia szviesa idant, saulei vėl atsiradus, aniolams nepasidarytu per karszta, kada du lygaus didumo žibintuvai stovėtu ant daugaus.

3. Kitą kart mėnulis iszsibugdino merginą nū žiamės, ją pavogdamas. Saulė skaugėjo mėnuliui jo grobio, ir pasiren- gė jį persekioti, idant atimti merginą nū mėnesio ir jį nukoro- ti. Tačiau dar sziaūdien ji nėra pavyjusi mėnesio.

(Toliaus bus)

